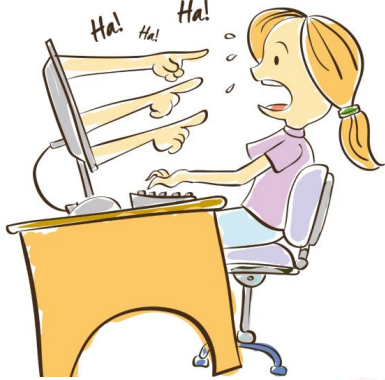

Neda Matković

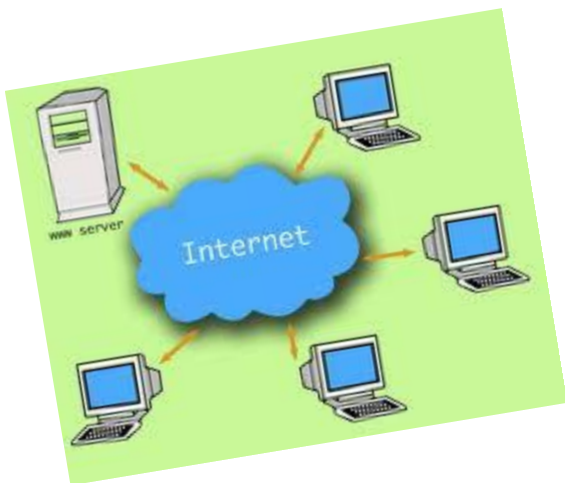

SIGURNOST NA INTERNETU, KONTROLA I KAKO SPRIJEČITI NASILJE

Dobre strane interneta

- Na internetu možemo naći puno zanimljivih i poučnih stvari.
- Imamo mogućnost brže razmjene podataka.

Internet, Društvene mreže

- Facebook
- Twitter
- Skype
- Youtube
- Instagram
- Igrice
- ...

Besplatni sadržaji 1

- Nema besplatnih sadržaja
- Ako ne plaćamo novcem, „plaćamo” svojim podacima
 - Svaka besplatna igrice
 - Svaka besplatna društvena mreža
 - Svaka besplatna usluga ...
 - Skuplja podatke o nama i prodaje ih (uglavnom) marketinškim kompanijama

Koristeći „besplatne” usluge prodajemo sebe

Besplatni sadržaji 2

- Google Maps - besplatne karte cijelog svijeta!
- Zvuči savršeno
- Da bi bile besplatne Google zna:
 - **Gdje smo bili**
 - **Koje smo dućane posjetili**
 - **Gdje smo parkirali**
 - **U kojoj smo pekari bili...**
- Google te informacije onda prodaje pekari, dućanu, hotelu, koji onda nama šalju personalizirane reklame.
- **Ne moramo kupiti karte, ali moramo reći gdje smo bili i što smo radili – postali smo roba koja se prodaje drugima, nismo više korisnici usluga!**

Besplatni sadržaji 3

- **Budimo svjesni da nema besplatnih sadržaja**
- **Razmislimo što nam zaista treba i koliko smo podataka o sebi spremni dati za to**
- **Neke aplikacije traže i pristup svim slikama na mobitelu**
- **Često nema drugog načina, neke usluge (Google maps, npr.) možemo kupiti samo podacima**

Ovisnost o internetu

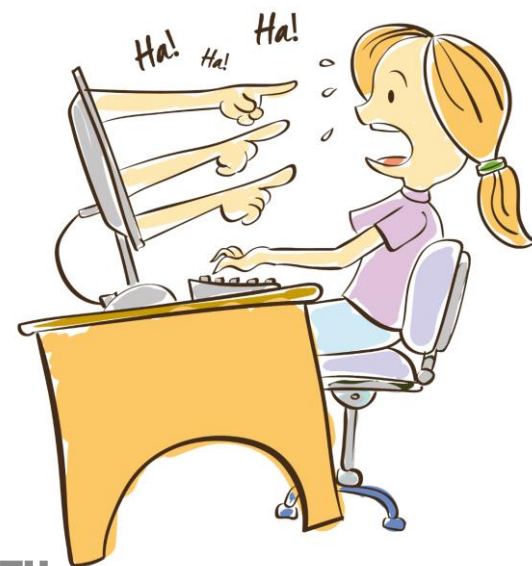
Internet (Instagram, Facebook, Twitter, Youtube, Skype, igrice...) mogu uzrokovati ovisnost i neposluh, upoznavanje stranih i loših ljudi, opsjednutost, narušenu sigurnost, gubitak privatnosti, lošije ponašanje i lošije ocjene!!!

DIGITALNI TRAGOVI I ELEKTRONIČKO NASILJE

- **CYBERBULLYING** je u svijetu poznat kao pojam za nasilje preko interneta (slanje i širenje poruka s uznemirujućim sadržajem, lažno predstavljanje, napadanje privatnosti, objavljivanje provokativnog sadržaja, govor mržnje).

- Svaki put kada pregledavamo neke mrežne stranice na internetu ostavljamo digitalne tragove.
- **Objavljujući sliku, tekstove, svjesno ostavljamo svoj digitalni trag!!!**
- Prateći digitalne tragove, često puta dobijemo prvi dojam o nekoj osobi.
- Svaki korisnik interneta ima svoj digitalni ugled.

**DALI SMO SI TRUDA I
PREGLEDAVALI PROFILE
NA INTERNETU**

**NAŽALOST VIDJELI
SVAŠTA!**

OSTALI TUŽNI!

- Mogu se vidjeti **slike** nekih učenika što znači da su dopustili svima da ih vide, a ne samo svojim prijateljima (neke baš i nisu za pohvalu, neki su objavili i **sliku kuće** u kojoj stanuju).
- Neki učenici imaju jako puno prijatelja, teško da imaju toliko prijatelja u stvarnom životu, što znači da su dozvolili **nepoznatim ljudima** da vide i komentiraju njihove slike.
- **Koliko roditelja zna da im dijete ima profil, kako profil izgleda i što se na profilu objavljuje?????????**

Kako pomoći djetetu

- **Roditelji** bi trebali u razgovoru s djecom odrediti pravila ponašanja kojih će se držati djeca i odrasli u obitelji.
- **Stalan kontakt** s djecom i **razgovor** s njima su najbolji savjeti za zaštitu djece na Internetu.
- **Roditelji** moraju znati za sve profile djece i pratiti njihove objave, **ne može škola biti odgovorna za to.**

- **Korištenje** sigurne **lozinke** (od barem 8 znakova koji uključuju velika i mala slova, znakove i brojeve) osnovni je uvjet sigurnosti korisničkih podataka.
- **Ne** otkrivati lozinke!
- **Važno** je da lozinka ne bude vezana uz privatne podatke (ime, datum rođenja i sl.).
- **Potaknuti** djecu i mlade na kritičko promišljanje o informacijama.
- **Svojim** primjerom pokazati kako odgovorno koristiti internet.

ZAKLJUČAK

- **Profil** mora biti vidljiv samo prijateljima (pratiteljima), ne i njihovim prijateljima, javnosti ne smije biti vidljiv podatak u koju školu vaše dijete ide i gdje živi (Zagreb OK).
- **Prijatelji (pratitelji)** mogu biti samo osobe koje dijete poznaje u stvarnom životu i ima povjerenja u njih, tada su sigurni da neće zloupotrijebiti podatke koje znaju. „Nepoznati prijatelji“ mogu slike zloupotrijebiti: objavljivati ih na pornografskim i pedofilskim stranicama, ucjenjivati za susret ili novac.
- **Roditelji** moraju znati što dijete objavljuje na internetu i kako izgleda djetetov profil.

STOP cyberbullying

VectorStock®

www.vectorstock.com/1671258

gg68724134 www.gograph.com

Zaštita računala i podataka, sigurnost na mreži

- **Računalna sigurnost**: skup mjera i postupaka kojima se osiguravaju podaci pohranjeni u računalima.

Štetni programi, maliciozni programi

Pokreću se na računalskom sustavu bez svjesnog pristanka korisnika kako bi učinio štetu:

- oštećenje datoteka ili podataka
- krađa podataka
- primanje neželjene pošte...

Opasnosti i zaštita računala

virus - širi se pokretanjem zaražene datoteke

crv (Worm) - sam se razmnožava te tako usporava rad računala ili mreže

trojanski konj - lažno se predstavlja kao koristan program

spyware

- šalje podatke o aktivnostima korisnika računala nepoznatoj osobi

adware

- ometa rad na računalu nepoželjnim oglasima

http://ads1.revenue.net - ExclusiveRewards - Microsoft Internet Explorer

CONGRATULATIONS!

You've been chosen to receive a **FREE* Gateway Desktop Computer!**

- Intel Pentium 4 Processor 2.66 GHz
- 256MB DDR-SDRAM, 80GB HD, 48x CD-RW
- 19-inch Color CRT Monitor (18-inch viewable)

[Click Here to Claim Your FREE* Desktop Computer!](#)

by ExclusiveRewards *with participation in our program.

Microsoft Internet Explorer

Click OK to download our free software while browsing the site

OK Cancel

Neželjene poruke:

Hoax - lažna obavijest, npr.:

"obrišite određenu datoteku jer sadrži virus",

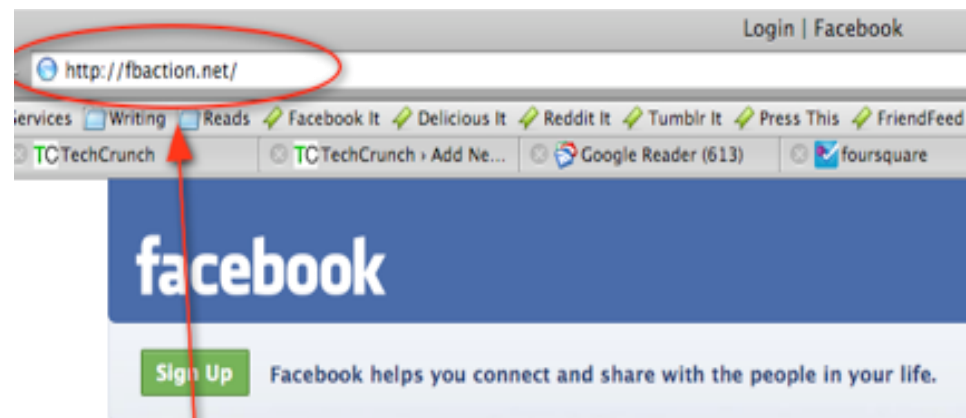
Spam - reklamna obavijest, npr.:

„ ... kliknite tu kako biste saznali više ...”

Krađa identiteta:

Phishing - postupci prikupljanja osobnih podataka radi zloupotrebe

Not
Facebook

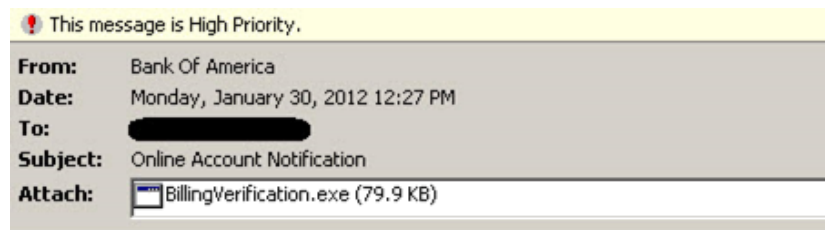
Facebook Login

Email:

Password:

Opasne radnje:

- preuzimanje igara s Interneta
- korištenje piratskih (nelegalnih) programa
- posjet sumnjivim web stranicama
- pokretanje datoteka u prilogu e-mail poruke
- odavanje osobnih podataka

Dear Valued Customer,

Bank of America Online Service has been receiving complaints from our customers for unauthorized use of the Bank of America Online Accounts. As a result we are making an extra security verification on all of our Customers account in order to protect their

Zaštita računala:

- **Jedna** od osnovnih mjera zaštite je redovito održavanje antivirusnog softvera, vatrozida, web preglednika itd. Ovo je posebno važno ukoliko društvenoj mreži pristupate putem pametnog telefona, koristeći Facebookovu mobilnu aplikaciju.
- **Raditi** sigurnosne kopije vrijednih datoteka.
- **Preuzimati** datoteke s mjesta gdje se provodi antivirusna zaštita.
- **Ne otvarati** datoteke nepoznatog pošiljatelja.

FILM

[http://www.medijskapismeno
st.hr/kratki-film-otkriva-kako-
djeca-postaju-zrtve-seksualne-
ucjene-na-internetu/](http://www.medijskapismeno
st.hr/kratki-film-otkriva-kako-
djeca-postaju-zrtve-seksualne-
ucjene-na-internetu/)

Djevojčicu nagovara muškarac koji se predstavlja kao mladić njezinih godina, laskajući joj da mu pošalje svoje fotke, nakon prve malo slobodnije slike traži još slobodniju sliku, kada ona odbije ucjenjuje ju da će druge slike objaviti javno.

Dječaka nagovara drugi muškarac koji se predstavlja kao zgodna djevojka da se pred kamerom skine (samo do pasa), zatim ga ucjenjuje da će video objaviti ako mu ne uplati novac.

Na filmu se vidi da postoji cijela ekipa ljudi kojima je to biznis i njihov šef koji broji novce (bilo je nedavno i u novinama da su ljudi nasjedali na pozive zgodnih "cura" da se razgolite pred kamerom pa zatim bili ucijenjeni da im se ne objave snimke).

Neda Matković

SIGURNOST NA INTERNETU, KONTROLA I KAKO SPRIJEČITI NASILJE

Hvala na pažnji!

Pitanja?